

**פרוטוקול משיבת המועצה המינהלית (17/2022)
שהתקיימה בתאריך 13.12.2022 באמצעות אמצעי תקשורת**

נוכחים מקרב חברי המועצה:
יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית
אנדרו אביר
סגי איתן
מוטי בסר
אמיר ירון, נגיד הבנק
נעים נג'אר
שרון רבין מרגליות

נוכחים מקרב עובדי הבנק:
נאוה אוסטרוב, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
יהונתן אתר, יועץ המנכ"לית
שולמית גרי, מנכ"לית הבנק
עודד כהן, ראש מטה הנגיד
שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
טידה שמיר, היועצת המשפטית

נוכחים נוספים בנושא 1 בסדר היום:
גולן בניטה, מנהל חטיבת השווקים
פרנסואז בן צור, מנהלת האגף הפיננסי, חטיבת השווקים
נטלי בצלאל, היחידה לתכנון וכלכלה
חני וגנר, רמ"ט מנהל החטיבה למשאבי אנוש ומינהל
אייל חדר, הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי
נועה לוין, מנהלת אגף החשבות
מישל סטרבצ'ינסקי, מנהל חטיבת המחקר
נורית פלטר איתן, מנהלת מחלקת תקשורת, הסברה וקשרי קהילה
רחל צימלס, מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה
רון קופמן, מנהל החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

סדר היום:

1. תוכניות עבודה ותקציב לשנת 2023 ומעקב אחר תוכנית העבודה והתקציב לשנת 2022 – הצגה לפי חטיבות:

א. חטיבת השווקים והמחלקה לניהול כספי הקרן לאזרחי ישראל

ב. המערכת לשיתוף בנתוני אשראי

ג. מחלקת תקשורת, הסברה וקשרי קהילה

ד. חשבות

ה. חטיבת המחקר

ו. החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

ז. גופים אחרים

נושא שאינו בסדר היום: עדכוני נגיד

נגיד הבנק מסר עדכון על ההתפתחויות בתחום הכלכלי, הנגיד בירך את ד"ר עדי ברנדר על מינויו לראש חטיבת המחקר החל מחודש ינואר 2023.

נושא 1 בסדר היום: תוכניות עבודה ותקציב לשנת 2023 ומעקב אחר תוכנית העבודה והתקציב לשנת 2022 – הצגה לפי חטיבות

א. חטיבת השווקים והמחלקה לניהול כספי הקרן לאזרחי ישראל

מנהל חטיבת השווקים סקר את מבנה חטיבת השווקים ואת תפקדיה העיקריים. תפקידה המרכזי הוא ניהול יתרות מטבע החוץ של בנק ישראל. תפקידה הנוספים הם הפעלת הכלים המוניטריים, ניתוח וסקירה של ההתפתחויות בשווקים הפיננסים בעולם והצגתם לוועדה המוניתרית. החטיבה נדרשת להרמוניה מיוחדת כי במקרה של עיכוב בתהליך העבודה של אחת מהיחידות, ייעצר התהליך כולו. לשם ההמחשה הציג מנהל החטיבה בפני המועצה את תהליך הקצאת הנכסים ואת הניהול בפועל של יתרות המט"ח, תוך שהוא מציין בדבריו שלמרות הגידול ביתרות המט"ח ובעסקאות שנעשו על פני העשור האחרון, נותרה מצבת כוח האדם כמעט ללא שינוי והיא נמוכה גם בהשוואה עולמית. בהמשך דבריו הציג מנהל החטיבה את הפרויקטים הצפויים בשנת 2023 ובתוכם פיתוח השווקים הפיננסים המקומיים וכן סיום שדרוגה של מערכת "וול סטריט", שהינה המערכת המיחשובית המרכזית בחטיבה.

חבר מועצה שאל באשר לסטטוס התקנים אשר ניתנו לתקופה מוגבלת וכן באשר לגידול בהוצאות השוטפות.

מנכ"לית הבנק השיבה שתקנים אלה ניתנו לצורך פרויקט ואינם תקנים קבועים.

יו"ר המועצה הציע לחבר המועצה לפנות ישירות לגורם המקצועי לקבלת הבהרות נוספות ולהביאם במידת הצורך לדיון במועצה.

מנהלת האגף הפיננסי הציגה בפני חברי המועצה את המחלקה לניהול כספי הקרן לאזרחי ישראל וכן את ממשקי המחלקה עם היחידות השונות בבנק ישראל. לדבריה, הוקמו מוסדות הקרן – המועצה וועדת ההשקעות של הקרן. מוסדות הקרן קובעים את מדיניות ההשקעה ואת הקריטריונים לבחירת מנהלים חיצוניים. המוסדות מנחים את המחלקה לניהול כספי הקרן כיצד להשקיע את כספי הקרן.

יו"ר המועצה שאל האם מבנה המחלקה עונה על הצרכים ומה הצפי לתקבולים בשנה הקרובה.

מנהלת האגף הפיננסי השיבה שמבנה המחלקה, יחד עם תמיכתן של המחלקות השונות בבנק, עונה על הצרכי המחלקה. בעניין התקבולים עתידיים היא השיבה שהבנק אינו מספק תחזיות באשר לתקבולים עתידיים, אך רשות המיסים העריכה את התקבולים הצפויים בשנה הקרובה בסכום שעומד על כ-300 מיליון דולר.

חבר מועצה ביקש הבהרה לגבי סעיף תקציב הוצאות הנסיעה לחו"ל.

יו"ר המועצה ביקש מהבנק להתייחס לכך בהמשך.

חבר מועצה אחר המליץ שהשקעות הקרן יבוצעו באמצעות גוף חיצוני, לנוכח העובדה שמדיניות ההשקעות נקבעת על ידי ועדה חיצונית.

הנגיד השיב שההשקעה של כספי הקרן לאזרחי ישראל יבוצעו גם על ידי מנהלים חיצוניים.

מנהל חטיבת השווקים הוסיף שהרכיב של אגרות החוב ינוהל בבנק ישראל ואילו הרכיב של המניות, ככל שהוא יהיה אקטיבי ינוהל על ידי מנהלים חיצוניים.

חבר מועצה נוסף שאל מדוע ההוצאות של כוח האדם לא יושמו על הקרן לאזרחי ישראל.

המשנה לנגיד השיב שעלויות כוח האדם מושטות על פי החוק על בנק ישראל ולא על הקרן.

חבר מועצה חזר על המלצתו שניהול השקעות הקרן לאזרחי ישראל יבוצע על ידי גורמים שהינם חיצוניים לבנק.

ב. המערכת לשיתוף בנתוני אשראי

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי הציג את עיקרי תכנית העבודה לשנה הבאה. יחידת האסדרה תכין דוח על הערכת ההשפעה של האסדרה (RIA). היחידה לתשתיות עסקיות תקדם את תחום ההסברה בחברה החדרית ובחברה הערבית. היחידה לפיקוח ולבקרה תשפר את יכולתה להגיע לרמה סבירה של פיקוח ובקרה בכל התחומים. הוא ציין שלבקשת המועצה, בדקה חברת ייעוץ חיצונית את רמת הפיקוח והבקרה וכי מהדוח שלה עלה שיש לסגור פערים לצורך פיקוח על המשתמשים כנדרש. הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שהפיקוח בלשכות האשראי הוא מספק וכי הוא מבוצע בהתאם לחוות הדעת שניתנה על ידי גורם חיצוני. לעומת זאת בקרב המשתמשים בלשכות האשראי ישנה בעיה של הגנת פרטיות. הוא ציין שהשנה התווספו שלושה תקנים ליחידת ציות ובקרה, אך הדבר אינו מספק מבחינת היקף הכיסוי הרצוי.

חבר המועצה אמר שעבירה על חוק הגנת הפרטיות הינה עבירה פלילית, ולכן מחובתו של בנק ישראל לספק תשומות בכדי לפקח שאין חריגות בתחום זה.

מנכ"לית הבנק חידדה שבנק ישראל אינו עובר על חוק הגנת הפרטיות, אלא שעלולים להיות מקרים שבהם המשתמשים, שעליהם מפקח בנק ישראל, לא יעמדו בדרישות החוק. ליחידה מוקצים מידי שנה תקנים נוספים, אך כושרה של היחידה לקלוט מספר רב של עובדים בזמן קצר הוא מוגבל.

המשנה לנגיד וחבר המועצה המליצו לקיים דיון מיוחד שיתמקד בסיכונים הסייבר בכלל מערכות הבנק.

הנגיד הוסיף שנושא הסייבר הוא נושא מרכזי אשר עומד לנגד עיני מקבלי ההחלטות.

חבר המועצה שאל באשר לקביעה של יעדי ההצלחה של היחידה שנקבעו להקטנת מספר הפניות המוצדקות כלפי נותני השירות לרף של 10% ולא יותר. הוא גם שאל בנוגע לעניינים שונים אשר קשורים לתקציב היחידה: האם תכנון ההכנסות ביחידה צופה אפשרות להיווצרותן של הכנסות גבוהות יותר; מהי הסיבה לגידול של חמישה מיליון ש"ח בתקציב ההוצאות השוטפות; מדוע יש גידול של 30 מיליון ש"ח בתקציב הפיתוח לשנת 2023, בעוד שבתקציב זה נותר בשנה החולפת עודף תקציבי.

הממונה השיב שיעדי היחידה משקפים את המאמץ של היחידה להקטין את מספר הפניות המוצדקות על ידי פיקוח הדוק יותר על נותני השירות, שבמסגרתו מוציאה המערכת מכתבי ביקורת ועלולה אף להטיל במקרה הצורך עיצומים. באשר להכנסות,

ככל שיהיו תיקוני חקיקה, יגדלו ההכנסות בהתאם. באשר להוצאות השוטפות ולתקציב הפיתוח, הוא אמר שתשובתו בעניין זה תישלח לחבר המועצה בנפרד.

ג. מחלקת תקשורת, הסברה וקשרי קהילה

מנהלת מחלקת תקשורת, הסברה וקשרי קהילה הציגה את פעילות המחלקה: בשנה החולפת הוקמה במחלקה יחידה לקשרי קהילה, שמתמקדת בחיזוק הקשר עם הציבור ובהקניית אוריינות פיננסית. במהלך השנה קיימה יחידה זו פעילויות עבור אוכלוסיות רבות ומגוונות, ביניהן פעילויות מכוונות לציבור החרדי; הוקמה במחלקה יחידת דיגיטל, שמטרתה היא יצירת תוכן דיגיטלי במרשתת וברשתות החברתיות; המחלקה עושה מאמץ גדול בעקבות 'הוועדה להכלה פיננסית בקרב החברה הערבית' שהבנק היה שותף לה, על מנת להנגיש מידע למגזר זה של האוכלוסייה הערבית; המחלקה טיפלה באוסף הנומיסמטי (של המטבעות) של הבנק וכי הבנק גייס נומיסמט שעובד בימים אלה על כל אוסף המטבעות. מנהלת המחלקה הציגה את תכניות העבודה לשנת 2023: בתחום האוריינות הפיננסית תיערך השוואה למדינות ה-OECD ויערכו סקרים בנושא; חיזוק ההסברה הכלכלית בתקופה מאתגרת זו; התקדמות לעבודה דיגיטלית ללא נייר בהוצאה לאור; הפיכת מרכז המבקרים של בנק ישראל למוזיאון.

חבר המועצה שאל אם יבוצע סקר אוריינות פיננסית אשר יכלול את כל המגזרים בציבור הישראלי.

מנהלת מחלקת תקשורת, הסברה וקשרי קהילה השיבה שהסקר יהיה רחב ככל האפשר במסגרת הגבולות של התקציב הקיים.

חבר מועצה אחר שאל באשר לגידול בתקציב הספרייה.

מנהלת המחלקה השיבה שהגידול בתקציב נובע מאיחודן של כלל הספריות בבנק לכדי ספרייה אחת.

חבר מועצה נוסף שאל באשר לתקציב לחינוך פיננסי.

מנהלת המחלקה השיבה שהתקציב לחינוך פיננסי הוא תקציב חומש ובכל שנה יאושר אותו חלק אשר מיועד לשימוש באותה שנת תקציב.

הנגיד אמר שנעשתה עבודה רחבה בתחום הדיגיטציה והנגשת המידע והידע של בנק ישראל לכלל האוכלוסייה, דבר שימשיך ויקודם בשנים הקרובות.

ד. חשבות

מנהלת אגף החשבות הציגה בפני המועצה את תכנית העבודה לשנת 2023 וכן את סוגיית מלוות המדינה. היא ציינה שהוגשה תביעה ייצוגית נגד בנק ישראל בנושא זה אשר נדחתה בימים האחרונים. היא הוסיפה שמערכת המלוות היא מערכת ישנה שנתמכת על ידי גורמים חיצוניים ויש בעיות רבות בתפעולה. ניתן תאריך יעד, שאם הבנק יאלץ עדיין לטפל בנושא המלוות, הוא יטמיע את המלוות למערכת אחרת, דבר שיצריך משאבים רבים, הן תקציביים והן משאבי כוח אדם. מנהלת האגף ציינה שנושא המלוות מופיע גם בסקר הסיכונים.

מנהלת אגף החשבונות אמרה שהאגף יעסוק במסגרת פעילות הבנק כבנקאי של הממשלה ובשיתוף פעולה עם משרד האוצר גם בהקטנת הסיכון להלבנת הון. העברת תשלומי הממשלה למערכת זה"ב מהווה משימה נוספת וכן החלפתה של מערכת הנהלת חשבונות בבנק, שלא שודרגה מזה עשורים. פרויקט זה הוא פרויקט מורכב שידרוש משאבים ושיתוף פעולה רחב ומשאבים מכל הגורמים אשר יהיו מעורבים בשדרוג.

ה. חטיבת המחקר

יו"ר המועצה בירך את מנהל חטיבת מחקר לרגל פרישתו מבנק ישראל.

מנהל חטיבת המחקר סקר בפני המועצה את התכניות לשנת 2023 ובתוכה את התחום המוניתרי. הוא ציין שמנהל החטיבה הוא גם חבר בוועדה המוניתרית. הוא הוסיף שחטיבת המחקר מספקת לוועדה המוניתרית מידע רחב ומגוון. הוא פירט על שדרוג מודל ה-DSGE, שיקבל לתוכו נתונים נוספים. מנהל החטיבה הרחיב וציין כי בתקופה זו בודקת חטיבת המחקר את התמסורת של העלאת ריבית בנק ישראל לריבית על פיקדונות הציבור בבנקים ואת ההשלכות של העלאת ריבית בנק ישראל על תחום המשכנתאות. החטיבה עוסקת גם בתחום העסקים הקטנים, ישנה ועדה שדנה בסיכונים יציבותם של עסקים קטנים ובנוסף עובדת החטיבה על הקמת מאגר נתוני אשראי של עסקים שיועיל לעסקים קטנים. הייעוץ לממשלה הנכנסת מהווה תחום פעילות משמעותי נוסף של החטיבה.

חבר המועצה שאל באשר לתהליך החפיפה שאמור מנהל חטיבת המחקר הנכנס לעבור.

מנהל חטיבת המחקר השיב, שהיות ומנהל חטיבת המחקר החדש מגיע משורות בנק ישראל וכי הוא בקיא בכל הנוגע לפעילותה של חטיבת המחקר, תהליך החפיפה יהיה קל ותהיה המשכיות של כל פועלה של החטיבה עד כה.

מנהל חטיבת המחקר הציג בפני המועצה את הסיכונים המרכזיים שקיימים בחטיבת המחקר ואת התהליכים שנעשו בכדי למזער סיכונים אלה. הוא התייחס בדבריו להסדרה של פרסומים פרטיים על ידי החוקרים בבנק. הוא התייחס גם לסיכון של אי עמידה בלוחות זמנים ובמיוחד בתחום החקיקה, שבו תגובת בנק ישראל צריכה להינתן עד למועד מסוים. לאחר בחינת הסיכון הוחלט שנציג מטעם חטיבת המחקר יהיה נוכח בפורום חקיקה של הכנסת והממשלה.

חברי המועצה שיבחו את מנהל החטיבה על פועלו בבנק ישראל.

ו. החטיבה למשאבי אנוש ומנהל

מנהל החטיבה למשאבי אנוש ומנהל סקר את תכניות העבודה לשנת 2023, תוך התמקדות בשבעה אבני דרך: א. גמישות ניהולית; ב. התייעלות בכוח אדם ובתקציב; ג. קידום תרבות ארגונית; ד. פיתוח המשאב האנושי; ה. הטמעות של מערכות מחשב; ו. דגיטציה של תהליכים בחטיבה; ז. הערכות למעבר ליומיים עבודה מהבית. מנהל החטיבה הציג סקירה של נתוני פעילות בתחומי הגיוס של אגף משאבי אנוש. מנהל החטיבה ציין כי בבנק מועסקים כיום 950 עובדים, מתוכם 108 עובדי גיוון. בשנה האחרונה נקלטו 165 עובדים שמהווים 17 אחוז מכלל עובדי הבנק. הוא ציין שהחטיבה שמה דגש מיוחד על מוביליות ועל פיתוח המשאב האנושי בבנק וכן על שילוב של אוכלוסיות הגיוון. הוא סקר את תהליכי הרכש בשנה החולפת וציין בדבריו שבשנת 2023 צפויות להיכנס מערכות חדשות שיביאו להתייעלות ולהגברת היעילות ושהם עתידים גם

להכניס ספקים חדשים, בהתאם למכרזים שצפויים להתפרסם. בתחום הבטיחות קיבל הבנק ביעדי פיקוד העורף ציון של 100 וכן עמידה בתקן TIER-4 וכי יש פרויקטים נוספים של עידוד שיתוף הפעולה עם כוחות החירום.

חבר המועצה שאל מהי מהותו של סעיף ההרשאות להתחייב בתקציב. הוא שאל גם על סטטוס ההעסקה בחוזים האישיים בבנק. בנוסף, הוא אמר שהסכסוך המתמשך עם ועד העובדים לא מניח את הדעת.

ממלאת מקום מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה שכל שיש הסכם התקשרות לכמה שנים, אזי מופיעות בתקציב ההוצאות לשנה זו, וההוצאות לשנים הבאות מופיעות תחת סעיף הרשאות להתחייב. בהעסקת יועצים יש הרשאות להתחייב עד לסיום תקופת העסקתם.

חבר מועצה אחר הסביר שמדובר בדרך ראויה, ששומרת על מסגרת התקציב של השנה העוקבת.

מנהל אגף משאבי אנוש השיב לשאלה על סטטוס החוזים האישיים בבנק ואמר שכרגע מועסקים 15 עובדים בחוזים אישיים ובתכנון לשנת 2023 יגדל מספרם של אלה ל-21.

מנכ"לית הבנק הזכירה שעל פי ההסכם ניתן להעסיק בחוזה העסקה אישי עד 5.5% מכלל העובדים הקבועים.

מזכירת המועצה הסבה את תשומת לב החברים שתנאי השכר צריכים להגיע לאישורם של חברי המועצה.

מנכ"לית הבנק אמרה שהושגה הסכמה עם הממונה על השכר באוצר על מתווה השכר של עובדים בחוזה אישי וכי המתווה יוצג בדיוני המועצה לאחר דיוני התקציב.

1*

חבר מועצה ציין שנעשתה עבודת או"ש שהצביעה על כך שניתן לחסוך בתקנים באגף משאבי אנוש. הציפייה היא שתהיה התייחסות לעבודת האו"ש בתכנית העבודה לשנת 2023, למרות שעדיין לא התקיים דיון בנושא במועצה המנהלית.

מנהל החטיבה למשאבי אנוש אמר שבשנה האחרונה נחסכו ארבעה תקנים ועוד שני תקנים אוישו על ידי עובדים מתוך הבנק, כך שהיחידה עוברת תהליכי התייעלות וחסכון.

מנכ"לית הבנק הוסיפה שמתנהלים כיום בבנק ישראל תהליכי למידה רבים בכל קנה מידה ועל כן נדרש לתגבר את כח האדם ביחידת למידה ופיתוח ארגוני. *² המנכ"לית אמרה שההמלצות אשר עולות מבדיקת האו"ש נדונו בהנהלת הבנק וחלקן כבר ייושמו. מסקנות הדיון יוצגו בפני המועצה.

חבר מועצה אחר אמר שעבודת האו"ש נעשתה בעקבות החלטת מועצה מחודש דצמבר 2019, על הבנק להתייחס להמלצות שבדוח ולהציג את עמדתו בהתייחס להמלצות אלו.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא רגיש בתחום של יחסי עבודה
² הוחלט לא לפרסם – נושא רגיש בתחום של יחסי עבודה

מזכירת הוועדה אמרה שנקבע דיון על עבודת האו"ש במועצה בשבוע הבא.

נגיד הבנק התייחס לדברים ואמר שהדיון במועצה בנושא טרם התקיים מסיבות טכניות וככל שהשאלה הייתה מתקבלת במועד מוקדם יותר, הייתה אפשרות לתת מענה יותר קונקרטי בנושא. הוא ציין בדבריו שחטיבת משאבי אנוש ומינהל עוברת תהליכי ייעול מאז מינויו של מנהל החטיבה החדש.

ז. גופים אחרים

מזכירת המועצה אמרה שהדיון הוא על גופים בבנק כגון לשכת נגיד, לשכת המשנה לנגיד ולשכת המנכ"לית.

נגיד הבנק אמר שתקציב לשכת המשנה לנגיד גדל עקב התווספותן של פרויקטים שלא נכללו קודם לכן במסגרת העבודה השוטפת, כגון פרויקט השקל הדיגיטלי.

המשנה לנגיד הוסיף שהוא ביקש תוספת זמנית של כוח אדם למשך השנתיים הבאות אשר מיועד עבור פרויקט השקל הדיגיטלי.

הנגיד ציין שעקב ארגון מחדש של הלשכה בוטל תקן בלשכת הנגיד.

חבר מועצה אמר שיש לו אמון מלא בהנהלת הבנק ובצרכים של כוח האדם בהנהלה.

חבר מועצה נוסף הצטרף לדבריו והוסיף שהמועצה פועלת על מנת לסייע לבנק בכל מה שנדרש. חבר המועצה הוסיף שעתה, לאחר שהדיונים בתקציב התקיימו, ניתן יהיה להציג את התקציב בפני הוועדות השונות. כמו כן שיבח חבר המועצה את העבודה שנעשתה בבנייתו של התקציב ובהצגתו.

חבר מועצה אחר ביקש הבהרה לגבי הנתון שלפיו היתרה שמועברת בסעיף העברת יתרות משנת התקציב הקודמת לעוקבת, גבוהה יותר מהעודף התקציבי של השנה שהסתיימה.

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הסבירה שסעיף העברת יתרות משקף רק את העודף התקציבי של השנה הקודמת. סעיף היתרות יחושב ב-2 בינואר לאחר שיבוצע התשלום האחרון לשנת התקציב 2022.

חבר מועצה קודם שאל מה כולל סעיף הרשאות להתחייב בסך 13 מיליון ש"ח.

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה שסעיף זה הוא עבור פרויקטים שנמצאים בעתודה ואין עדיין סכום סופי של עלות הפרויקט. סעיף זה כולל את העלות המשוערת הרב שנתית של הפרויקט ולכן הסכום הוא גבוה.

נגיד הבנק סיכם את הדיון והודה לצוות של היחידה לתכנון וכלכלה ולעומדת בראשה וכן לחברי המועצה על הדיונים המעמיקים בתקציב הבנק שהועילו הן בהיבט הניהולי והן בהיבט של הכנה לקראת הדיווח שיימסר לציבור.